

Předcházení vzniku odpadů

Jak předcházet odpadům

Předcházení vzniku odpadu znamená konat tak, že odpad nevzniká nebo že ho vzniká méně. Mezi předcházení vzniku patří i kroky, které omezují nebezpečnost vznikajícího odpadu či jeho dopady na životní prostředí a lidské zdraví.

Je několik cest, jak produkovat odpadu méně. Zprvu je to redukce odpadu, zadruhé lze množství odpadu snížit tím, že některé produkty používáme déle (opětovné použití, půjčování, prodloužení životnosti) a za předcházení vzniku se považuje i domácí a komunitní kompostování, neboť v tomto případě se ničeho nezbavujeme (neboli odpad nevzniká, odpadá jeho doprava).

Odpady produkujeme prakticky denně, každý den máme příležitost vytvořit jich méně. Začít lze i těmi nejmenšími věcmi. A hlavně začít u sebe. Jen každý sám ví, co mu vyhovuje. Chovat se hospodárně je dobrá vlastnost, lakota, škruplání a kupení věcí je nemoc.

Na zahradu patří kompostér

Kompostování umožňuje vracet organickou hmotu zpátky do půdy a tím zlepšovat a dlouhodobě udržovat její úrodnost, schopnost vázat živiny a vodu. Vracení organické hmoty do půdy zvyšujeme množství uhlíku vázaného v půdě. Půda je neobnovitelný zdroj, 1 cm půdy vznikne přibližně za 100 let. Kompost obsahuje mnoho cenných živin.

Kromě kompostování může domácnost ovlivnit i množství vyprodukovaného bioodpadu. Častější sečení trávníků znamená, že musíte zpracovat více zelené hmoty. Produkce zelené hmoty se tak pohybuje od 2 tun na 1 hektar u předzahrádek až po 4 až 15 tun na 1 hektar u sečených ploch. Proto i zde je vhodná přiměřenost. Časté sečení neprospívá biodiverzitě. Šetrným způsobem údržby zahrad se zabývá například projekt „**Přírodní zahrady**“.

Stop plýtvání potravinami

V českých popelnicích naleznete v průměru asi 40 až 75 kg bioodpadu v přepočtu na 1 obyvatele a rok. Z rozborů tohoto odpadu se zjistilo, že nezanedbatelnou část (až polovinu) tvoří vyhozené potraviny (nesněžené či ještě zabalené jídlo). Pokud Vás toto téma oslovuje, doporučujeme se seznámit se s projektem „**Zachraň jídlo**“. Naleznete zde mnoho zajímavých návodů, jak zefektivnit nakupování, jak potraviny skladovat, ale i tipy na zajímavé recepty. Mnohé zde uvedené rady znali naše babičky a dědové a my je zapomněli. Vždy je to o nápadu. Já třeba menší jablíčka dávám kosům. Na podzim je otrhám a pak jim je postupně během zimy nosím.

Ne reklamním letákům

V jedné poštovní schránce ročně končí 15 až 20 kg reklamních letáků a časopisů. Máte-li na své schránce oznámení „NEVHAZUJTE REKLAMNÍ MATERIÁLY, PROSÍM“, množství letáků ve schránce se významně sníží. Protože Česká pošta eviduje počet domácností, které odmítají reklamu, dlouhodobě tím přispějete i ke snížení jejich tisku. Třídění sběr papíru (modré kontejnery) z jedné poštovní schránky stojí cca 100 Kč. Více naleznete na webu kampaně „**Šetrné papírování**“.

Omezení zbytečných obalů a výrobků na jedno použití

Obaly tvoří asi 30 % hmotnosti a 50 % objemu našich odpadů (z domácností) a je mnoho důvodů, proč minimalizovat jejich spotřebu. Například plastových obalů už spotřebujeme tolik, že každý z nás by jimi zaplnil celý žlutý kontejner (1100 litrů). Do měst není možné ani tolik nádob umístit, není pro ně dost místa. Část plastových obalů nejde také v současnosti recyklovat. Opakovaně můžeme používat sáčky, krabičky i láhve na stáčené produkty. U nákupní tašky není důležité, z jakého je vyrobena materiálu, ale zda jde opakovaně a dlouho používat. Přestože hliníkové obaly jdou dobře recyklovat, přesto je nedoporučujeme. Jejich výroba je příliš energeticky náročná. Ztráta energie při recyklaci je příliš vysoká (25 % a více).